

Wojna bez wojny

Zapowiedź nowej wystawy w Parku Leśnym

Fot. Tomasz Józwiak

Park Leśny wkrótce wzbogaci się o nową, monumentalną ekspozycję. Muzeum rozpoczęło prace nad projektem „Wojna bez wojny”, który przeniesie zwiedzających w realia zimnowojennego wyścigu zbrojeń, szpiegowskich intryg i życia w cieniu nuklearnego zagrożenia.

Inspiracją dla twórców wystawy stało się legendarne przemówienie Winstona Churchilla wygłoszone w Fulton 5 marca 1946 roku. To właśnie wtedy padły słowa o „żelaznej kurtynie”, która podzieliła Europę, wyznaczając początek nowej ery w historii świata.

Celem ekspozycji jest przybliżenie skomplikowanych mechanizmów, które kształtowały rzeczywistość drugiej połowy XX wieku. Wystawa nie skupi się wyłącznie na datach i traktatach, ale przede wszystkim na mechanizmach politycznych, pokazujących, jak ideologiczny podział świata wpływał na codzienne życie milionów ludzi. Ekspozycja zawiera również wątki militarne wyjaśniające koncepcję „pozornego pokoju” utrzymywanego dzięki doktrynie wzajemnego odstraszenia. Wojna bez wojny to także przemiany społeczne ukazujące, w jaki sposób lęk przed konfliktem totalnym zmieniał mentalność społeczeństw po obu stronach kurtyny.

Istotnym i niezwykle atrakcyjnym elementem projektu będzie rozbudowany wątek poświęcony popkulturze. Zimna wojna to bowiem nie tylko rakiety, ale także ikoniczne filmy szpiegowskie, literatura pełna niedomówień oraz muzyka, która często stawała się głosem buntu.

Prace montażowe na polanie Piaskowej potrwać jeszcze przez najbliższe tygodnie, jednak już dziś zapraszamy do zwrócenia uwagi na nasze nowe przedsięwzięcie. Będzie to widowiskowa ekspozycja plenerowa harmonijnie wkomponowana w naturalną przestrzeń parku. Wystawę będzie można zwiedzać do końca 2027 roku. Warto więc śledzić postępy prac, by już wkrótce wyruszyć w tę niezwykłą lekcję historii w Parku Leśnym.

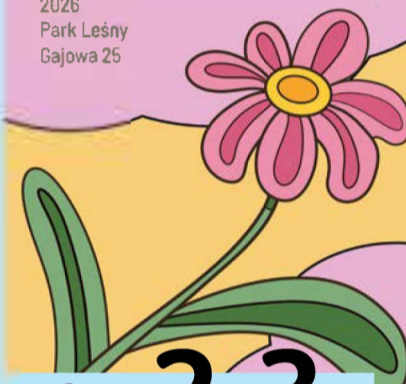
W numerze...

Zapraszamy na dwa dni wśród kwiatów i ogrodowych inspiracji

W ostatni weekend kwietnia Park Leśny zamieni się w tętniącą życiem, kolorową przestrzeń, pełną zapachów, barw i ogrodniczych inspiracji. 25 i 26 kwietnia odbędzie się 13. edycja Lubińskiego Festiwalu Kwiatów i Roślin.[...]

13. Lubiński Festiwal Kwiatów i Roślin

25, 26
kwietnia
2026
Park Leśny
Gajowa 25

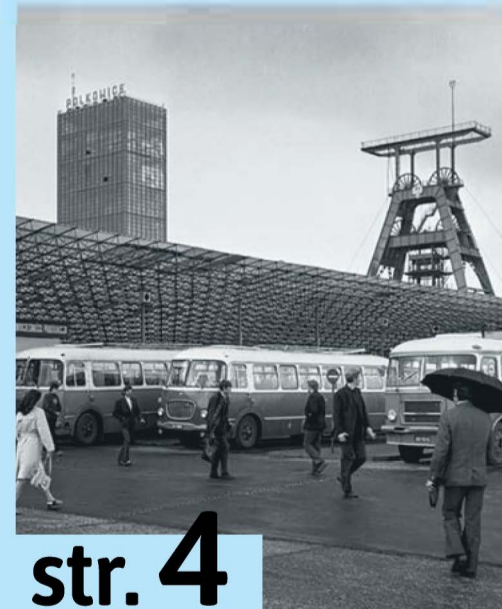

str. 2-3

historyczne

Tadeusz Zastawnik. Pierwszy sternik KGHM

[...] Jako dyrektor naczelny musiał zmierzyć się z wyjątkowo trudnymi wyzwaniem: brakiem infrastruktury, ograniczeniami technologicznymi, niedoborem wykwalifikowanej kadry oraz presją czasu.[...]

str. 4

muzeum-lubin.pl

Przed nami 13. Lubiński Festiwal Kwiatów i Roślin

Zapraszamy na dwa dni wśród kwiatów i ogrodowych inspiracji

W ostatni weekend kwietnia Park Leśny zamieni się w tętniącą życiem, kolorową przestrzeń, pełną zapachów, barw i ogrodniczych inspiracji. 25 i 26 kwietnia odbędzie się 13. edycja Lubińskiego Festiwalu Kwiatów i Roślin. Wydarzenie na stałe wpisało się w kalendarz lokalnych imprez, co roku przyciągając liczne grono miłośników natury, ogrodnictwa oraz rodzin szukających pomysłu na aktywne spędzenie wiosennego weekendu.

Lubiński festiwal symbolicznie otwiera sezon ogrodniczy w regionie, oferując odwiedzającym nie tylko bogaty kiermasz, ale także przestrzeń do spotkań, wymiany doświadczeń i zdobywania praktycznej wiedzy.

W tym roku na uczestników czeka ponad 70 stoisk z roślinami, krzewami ozdobnymi, drzewkami owocowymi, a także szerokim wyborem akcesoriów ogrodniczych, rękodzieła oraz produktów regionalnych. Nie zabraknie również strefy gastronomicznej.

Program wydarzenia zapowiada się niezwykle atrakcyjnie i różnorodnie. Sobotnie obchody, 25 kwietnia, rozpocznie barwny korowód mażorettek „ORCHidea” z Centrum Kultury Gminy Rudna. Tego dnia publiczność będzie mogła zobaczyć występ teatralny grupy „Dojrzałe Wspaniali”, a także wysłuchać koncertu zespołu INULA, którego muzyka inspirowana naturą i etnicznymi brzmieniami stworzy wyjątkowy klimat wydarzenia.

Niedziela, 26 kwietnia, upłynie pod znakiem praktycznej wiedzy ogrodniczej. Gościem specjalnym festiwalu będzie Dominik Strzelec – znany popularyzator ogrodnictwa, który poprowadzi spotkania i panele dyskusyjne. Uczestnicy będą mogli skorzystać z jego doświadczenia, zadać pytania i uzyskać cenne wskazówki dotyczące projektowania ogrodów, doboru roślin czy aranżacji zielonych przestrzeni.

Integralną częścią festiwalu pozostaje rozbudowana strefa warsztatowa. Zarówno dzieci, jak i dorośli znajdą tu coś dla siebie – od kreatywnych zajęć plastycznych dla najmłodszych, po warsztaty rękodzielnicze, florystyczne i zielarskie dla starszych uczestników. W programie znalazły się również zajęcia przygotowane przez partnerów wydarzenia: Castoramę Lubin w ramach projektu „Majsterkowo” oraz Szkołę Pascal w Lubinie, która zaprezentuje pokazy i warsztaty florystyczne.

Program wydarzenia:

25 kwietnia (sobota)

- 9.00–18.00 Kiermasz ogrodniczy
Strefa handlowa
- 11.45 Sekcja Tańca Mażoretkowego
„ORCHidea” Gminy Rudna.

SCENA

- 12.00 Pokaz Sekcji Tańca Mażoretkowego
„ORCHidea” Gminy Rudna.
- 13.00 Występ teatralny Dojrzałe Wspaniali
„Niecodziennie o codzienności”
- 16.00 Koncert zespołu INULA

25-26 kwietnia

STREFA WARSZTATOWA

- 11.30–17.30 Rodzinne warsztaty dla najmłodszych
 - Moje słoneczniki
 - Gipsokwiatki
 - Kwiaty z eko klocków/CARDBLOCKS
 - Majsterkowo/CASTORAMA Lubin (tylko 25 kwietnia)
- 11.30–17.30 Rękodzielnicze warsztaty dla dorosłych
 - Domowe SPA (tylko 25 kwietnia)
 - Kwiaty, które nie więdną
 - Lampion ogrodowy
 - Natura w szkle
 - Mini ogród w szkle

26 kwietnia (niedziela)

- 9.00–18.00 Kiermasz ogrodniczy
Strefa handlowa

SCENA

- 11.00 Pokaz mody kwiatowej – Paula Szumna
- 11.30 Dominik Strzelec
„Właściwa roślina do właściwego stanowiska. Dobór roślin do aranżacji ogrodowej”
- 13.00 Występ zespołów wokalnych z DDP SENIOR
– Wrzos
– Bez nazwy
- 14.00 Dominik Strzelec
„Budowa ogrodu, ROD, tarasu – od czego zacząć, jak kosztorysować, jak wybrać firmę?”
- 15.30 Pokaz mody kwiatowej – Paula Szumna
- 16.00 Występ zespołu ludowego z DDP SENIOR
„Hosadyna od Lubina”

STREFA WARSZTATOWA

- 11.00–17.30 Pokazy i warsztaty florystyczne – Szkoła PASCAL
 - Aranżacje florystyczne: inspiracje komunijne i okolicznościowe
 - Pokazy: dekoracje kościoła oraz sali bankietowej
 - Warsztaty: wyplatanie wianków oraz biżuterii komunijnej

26 kwietnia – gość specjalny:
Dominik Strzelec
prelekcje tematyczne

Lubiński Festiwal Kwiatów i Roślin

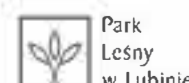
Park Leśny-Linowy Lubin

@parklesnylubin

Organizatorzy:

Patronat medialny:

magazyn muzealny

Muzeum Historyczne w Lubinie

#MuzeumLubin

#ParkLeśnyLubin

#PionierzyLubin1945

#GaleriaPałacyk

Magazyn Muzealny nr 58 (63) | dodatek do „Wiadomości Lubińskich” | 23.04.2026 Wydawca: Muzeum Historyczne w Lubinie Adres: ul. M. Skłodowskiej-Curie 6, 59-300 Lubin Kontakt: sekretariat@muzeum.lubin.pl Teksty: Ewa Kos, Tomasz Józwiak (s.1-Wojna bez wojny), Małgorzata Białda (s.2,3-Przed nami...), Wojciech Holicki (s.4-Zdarzyło się...), Damian Kwaśnik (s.4-Znane i wybitne...). Korekta: Dorota Gońda Projekt graficzny i skład: Joanna Kulik Redakcja: Tomasz Józwiak

Zdarzyło się 81 lat temu...

Trudne początki na Ziemiach Odzyskanych

W pierwszych dniach maja 1945 roku do Lubina, zajętego niespełna trzy miesiące wcześniej po kilkudniowych walkach przez oddziały Armii Czerwonej, przybyła pierwsza grupa Polaków. Ich zadaniem było zorganizowanie w mieście i jego okolicach pierwszej powojennej polskiej administracji państwowej.

Jej tworzenie na tzw. Ziemiach Odzyskanych było konsekwencją uchwały podjętej 14 marca przez Rząd Tymczasowy Rzeczypospolitej Polskiej. 6 kwietnia Stefan Piaskowski, mianowany pełnomocnikiem rządu na II Okręg Administracyjny Dolny Śląsk, uzgodnił z dowództwem I Frontu Ukraińskiego zasady przejmowania władzy od komendantów wojennych. Pod koniec miesiąca z Trzebnicy wyruszyły w teren pierwsze grupy pełnomocników obwodowych. 15 maja pełniący funkcję wicestarosty Władysław Jeżewski obwieścił na lubińskim rynku, w obecności niewielkiej grupy Polaków, że „starostwo powiatowe jest reprezentantem władz rządowych na terenie powiatu i zarazem szefem administracji ogólnej”. Zgodnie ze sporządzonym wówczas spisem ludności w mieście mieszkało 182 Polaków i 2135 Niemców.

Podstawowymi zadaniami pełnomocników po przejściu władzy były: likwidacja niemieckich władz terenowych, organizacja polskiej administracji, zapewnienie bezpieczeństwa i porządku publicznego, zabezpieczenie majątku na podległym terenie oraz zaplanowanie i prowadzenie akcji osiedleńczej. Początki na Dolnym Śląsku okazały się jednak trudne – do

połowy maja z 41 obwodów przejęto jedynie 25, w Polkowicach zmiana władzy nastąpiła prawdopodobnie dopiero pod koniec czerwca. Z powodu kłopotów organizacyjnych, finansowych i personalnych po stronie polskiej, Niemcy zaczęli samodzielnie organizować swoje życie codzienne. W wielu miejscowościach mogli sobie pozwolić na całkowite ignorowanie lub nawet zwalczanie nowej administracji dzięki służalczości wobec żołnierzy Armii Czerwonej. Warto dodać, że w samym Lubinie stacjonowali oni aż do 1960 roku, zajmując 130 obiektów (m.in. budynki koszarowe przy obecnej ul. Kościuszki), które po ich wyprowadzce nadawały się tylko do generalnego remontu.

17 lipca jako pierwsza instytucja użyteczności publicznej rozpoczął działalność urząd pocztowo-telekomunikacyjny, który po czterech miesiącach został przeniesiony do obecnego budynku. 20 sierpnia powstała natomiast Powszechna Spółdzielnia Spożywców „Pionier” (późniejsza Miejska Spółdzielnia Zaopatrzenia i Zbytu). Dopiero 15 lat po zakończeniu wojny oddano do użytku pierwszy nowy mieszkalny blok – przy ul. Odrodzenia 2.

Osadnictwo, prowadzone głównie przez przesiedleńców z Kresów, było procesem długotrwałym. W 1950 roku liczba mieszkańców miasta wynosiła 2976 osób, podczas gdy przed wojną było ich około 10 tysięcy. Gwałtowny przyrost ludności nastąpił po roku 1957, wraz z odkryciem złóż rud miedzi i rozpoczęciem budowy LGOM-u.

» Lubiński Ratusz, marzec 1957 r.
Fot. J. Pilich/WUOZ – delegatura w Legnicy

Znane i wybitne postaci naszego regionu

Tadeusz Zastawnik. Pierwszy sternik KGHM

1 maja 1961 roku formalnie powołano do życia Kombinat Górniczo-Hutniczy Miedzi (w budowie). Na jego czele stanął Tadeusz Zastawnik – inżynier i organizator, pierwszy dyrektor naczelny przedsiębiorstwa, który odegrał kluczową rolę w rozwoju zagłębia miedziowego.

Decyzja o utworzeniu kombinatu była odpowiedzią na rosnące potrzeby gospodarki narodowej oraz konieczność skoordynowania inwestycji związanych z budową kopalń, hut i zakładów wzbogacania rudy miedzi na Dolnym Śląsku. Nowa jednostka miała charakter kompleksowy – łączyła w jednym organizmie wydobywanie, przerób surowca, hutnictwo oraz zaplecze techniczne i projektowe. Siedzibą nowego przedsiębiorstwa państwowego stał się Lubin, który w kolejnych latach przekształcił się z niewielkiego miasta w jeden z najważniejszych ośrodków przemysłowych w kraju.

» Lata 70. Główne wejście do kopalni ZG Polkowice.
Fot. Krzysztof Raczkowiak/Biblioteka Cyfrowa Zagłębia Miedziowego.

Kierowanie tak rozległą inwestycją powierzono Tadeuszowi Zastawnikowi, wcześniej związanemu z przemysłem metali nieżelaznych. Jako dyrektor naczelny musiał zmierzyć się z wyjątkowo trudnymi wyzwaniami: brakiem infrastruktury, ograniczeniami technologicznymi, niedoborem wykwalifikowanej kadry oraz presją czasu. Pod jego kierownictwem rozpoczęto intensywne prace przy budowie kopalń, a równocześnie planowano lokalizację i rozwój przyszłych hut miedzi. Równolegle tworzone zaplecze naukowo-techniczne, które miało wspierać rozwój nowoczesnych technologii wydobywania i przeróbki rudy.

Nie miałem innych ambitnych zadań oprócz jednego – wybudować ten Kombinat i z tego jestem dumny – Tadeusz Zastawnik.

Zastawnik dążył do stworzenia przedsiębiorstwa zdolnego do technologicznej konkurencji z największymi ośrodkami przemysłu miedziowego w Europie. Decyzje podejmowane w pierwszych latach funkcjonowania KGHM wywarły trwały wpływ na jego strukturę organizacyjną i kierunki rozwoju. Co istotne, potrafił on nadać spójny kierunek rozwojowi jednego z największych przedsięwzięć gospodarczych w historii powojennej Polski i całego regionu. Powstanie kombinatu zapoczątkowało nową epokę w dziejach Lubina i regionu. Z czasem KGHM stał się jednym z filarów polskiego przemysłu wydobywczego i znaczącym graczem na światowym rynku miedzi i srebra.

Biblioteka Cyfrowa Zagłębia Miedziowego

muzeum-lubin.pl